

deixant-ne de banda alguns altres que són dubtosos o podrien venir del germ. *burg*, o trobant-se ja a la r. del bearnès, poden ser deriv. del romànic *bruc*. Però sospito, així mateix, que un *burzuntz* «álamó temblón' en sigui compost amb *-zuntz*, per més que aparegui reduït a *buzuntz* en el Roncal i a *müsüntz* a la Sule (Mitx., *Fon.* 284).

Una altra opinió que havia fet dubtar (àdhuc Mitx.), era la tesi de Schuchardt, que aquest nom basc del bedoll pogués ser manlleu del germànic o d'una altra família indoeur. (*BbZRPb.* VI, 32): a. al. ant. *biribha*, franconià mj. *birka* (glosses de Trèveris > al. *birke*), angl. *birch-tree*; que reapareix en les famílies orientals: vèdic *bhūrjā*-ossetí *bärz(ä)* (Mayrhofer, *Innsbrucker Btr. z. Sprwiss.*, § III, 1971, p. 6), amb trasllat semàntic: illiri *berga* > alb. *barë* 'blanc', roms. *bargă* 'cigne' (Gu. Meyer, *Albanische Studien*, 17).

Suposicions sempre incertes quan es tracta d'una equació entre mots de cos tan breu. Com a molt, l'única cosa que això ens podria induir a creure és que aquest nom del bedoll pertany a un substrat pan-europeu comú a l'indoeuropeu i al basc. En la toponímia pirinenca, però, és indiscutible que prové de la família bascoide.

3) *Burganàs*, mun. damunt el poble de Llavorsí, a l'altra banda de la N. Pallaresa, i a la dr. de la Noguera de Tírvia (pron. *burganás*, 1934). Compost amb *Anàs* (veg. aquest article) o amb el seu ètomon, el qual és 5 k. dret al N. de Burg (1).

4) BURGAL. Monestir de Sant Pere de ~ te. Escaló, equidistant entre *Burg*, *Burgo* i *Burganàs*; cf. Abadal, *Ejèmèrides Mil·lenàries: El Monestir de Sant Pere de Burgal, il·lustrat amb un mapa històric* (in 4.º, 84 pp., Vic, 1949; i Abadal, *P. i R.*, 227).

DOC. ANT. 850: «valle *Anaviensi* in loco q. d. *Burgali* (cit. junt amb *Escàs* (col·le. Moreau I, 187); 893: Sti. Petri de *Burgali* (Mor. III, 79): *Burgalis*: l'alou on c. 945 fundà aquest monestir el comte Isarn, «in valle voc. *An(i)auis*» (*Hist. Lgd.* v, 198-200, i 1649). En un doc. de 950 s'alludeix a aquesta fundació citant NLL comuns a les dues escriptures: «infra terminos de valle *Anabi* --- in locum qui nuncupatur *Burgali*, cum eccl. Sti. Petri, Sti. Michaelis et Sti. Ioannis (*Hist. Lgd.* v, col·le. 210; i cf. SerranoS, *NHRbg.*, 298).

Abunda des de la fi del S. x: «domum Sti. Petri in *Burgali* (Abadal, *P. i R.* núm. 320); 1006: «mon. quae nuncupatur *Burgali*» (Abadal, *P. i R.* 229). En dos docs. el S. xi: «S. Petrus de *Burgali* (*Hist. Lgd.* v, 355 i 698); 1085: la vescomtessa Adalgardis dona a La Grassa i a St. Pere de *Burgal* la vila de *Berres* (leg. *Berros*) i la vall *Anaviensis* (*Hist. Lgd.* v, 1653); 1109: Sto. Petro de *Burgali*, cit. junt amb *Bonestarre* (Mor. XLIV, fº 119). En una butlla que SerranoS, data de 1163 (*NHRbg.* 109) i Kehr de 1164 (*Papsturk.*, 399): «Sti. Petri de *Burgali*». Hi ha evident corrupció en la cita d'un doc. de 859, on, la frase «cujus vocabulum est ---» aquest mot ha estat pres per nom propi

del monestir (Abadal, *P. i R.* núm. 55), i en un altre de 966 (ib. núm. 200), on s'ha llegit: «Sti. Petri in *Burgauis*»: els dos pals d'una *u* per un pal de la *l*.

ETIM. Crec que es tracta també d'un deriv. del mateix nom basc d'arbre que en 1), 2) i 3): aquí augmentat, potser, amb el sufix col·lectiu romànic *-ALE* (*burg* pogué formar part del lèxic del parlar basc palarès en procés de romanització); però més aviat crec que es tracta d'un compost amb el basc *alde* 'costat', en el sentit de 'vessant cobert de bedolls'; car és sabut que *-LD-* apareix en massa, assimilat com *ll*, ja en els textos arcaics palaresos (i de totes les comarques nostres dels Pirineus centrals), des dels Ss. x-xii; en el doc. de 966 i algun altre, sembla que hi ha *ll* en lloc de *l*.

Sembla haver-hi duplicats occitans, o almenys parònims però, és dubtós si es tracta d'un germà d'aquest compost bascoide o d'un derivat col·le. del romànic *bruc*, amb el trasllat de la *r* (car així, en posició pretònica és possible i corrent, però no en l'accentuada): en el cas de *Le Burgaud* del cantó Grenade-sur-Garonne (H-Gar.) si la *-d* hi fos antiga es podria esgrimir com argument favorable al bc. *-ALDE*; però és dubtós, car potser és on hi havia el casal dels Templers «domus de *Burgal*» en un doc. de la 1.ª meitat del S. xiv, del Priorat de Tolosa (MiretS, *TemplH* 397). En els BPyr. *Burgaust* mas te. Morlaas; i *Burgaux* te. Monet (Landes), d'on el Bois de *Burgaux*, que ja entra en el dep. BPyr., doc. des de 1558 (PRaymond, *Di. To. BPyr.*).

Altres, més aviat derivats de *bruc*: *Burgaronne* [1235] cantó Sauveterre (PRaym.); *Le(s) Bourgal(s)* sengles masos de l'Aude (prop de Fanjaus i de Montreal, Sabarthès, *Di. Top.*), potser van amb *Lo Brugat* i *Les Burgals* te. Alsamora i St. Esteve de la Sarga (xviii, 121.25 etc.) però la *ou* llgd. més aviat conduiria a ajuntar-los amb el grup del NP *Bulgar* i del nostre NL *Brocà*.

1 Un anònim afirma, sense cap prova, que «la *torre de Burgo era un punt de defensa de la vall d'Àneu» postulant que l'etimologia sigui el germ. *burg*. Suposició desimbolta d'un aficionat acrític. (Notem que ja és fora de la vall d'Àneu i essent en un vessant a mitja vall, no tapa el camí d'enllaç.)

Burgà (Reus i Tivissa), V. *Bruc Burgat*, V. *Brugat Burgès*, V. *Burguès Burgo*, V. *Burg*

BURG-

Apleguem ací un grup de noms inconnexos amb els anteriors, i sens dubte de nissaga mossàrab.

Burgos, pda. de Llocnou de St. Jeroni (xxxii, 70. 15). Metàtesi arabitzant del mossàr. *bruqos* 'brucs': *RMa* recull la forma *buruc* amb traducció catalana «*bruc*» a la p. 272.3 f., i amb trad. llatinitzada *brucus* a la p. 35b. De tals formes mossàrabs vindran també els següents. El cognom *Burgues*, que a Mall. és més